

Kronum (2)

Implementeren in het bewegingsonderwijs

In het eerste artikel over Kronum schreef ik dat het een uitermate geschikte sport is om te implementeren in het bewegingsonderwijs. De combinatie van handbal, basketbal en voetbal maakt het een hele uitdagende en vernieuwende sport. Bill Gibson omschrijft Kronum als: "The perfect sport to fit into a physical education curriculum, as it truly does implement every aspect of physical activity." In dit artikel wil ik je kennis laten maken met hoe Kronum valt te implementeren in het bewegingsonderwijs.

Door: Jeffrey Koops

Curriculum

De uiteindelijke officiële vorm van Kronum vereist goede atletische vaardigheden. Kronum vraagt van leerlingen: het atletisch vermogen om verschillende sporten te combineren, inzichtelijk vermogen, tactisch vermogen en teamwork. Deze vaardigheden dienen van goed niveau te zijn om de officiële vorm op een goede manier uit te voeren.

De meeste facetten van Kronum worden in alle leerjaren al uitgevoerd en geoefend door de leerlingen. Sporten als voetbal, basketbal, handbal, korfbal, rugby, tikspelen, trefbalvormen en meer worden door de jaren heen veelvuldig behandeld. Kronum zou ik persoonlijk willen zien als de ultieme eindactiviteit voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. De geleerde vaardigheden in de onderbouw worden gecombineerd in een nieuwe uitdagende vorm. Een goede sportklas of reguliere klas zou naar eigen inschatting van het niveau uiteraard ook kunnen kennismaken met deze sport.

Lessenreeks bovenbouw

Voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs heb ik een lessenreeks ontwikkeld waarbinnen alle facetten van Kronum terug komen om de leerlingen op een goede manier kennis te laten maken met deze nieuwe sport. Als docent LO kun je naar eigen inzicht de activiteiten aanpassen. Het officiële spel wordt gespeeld op een speciaal

Kronum **vereist** goede atletische vaardigheden

geprepareerd veld, speciaal ontworpen goals en een speciaal ontwikkelde Kronum bal. Ik wil laten zien dat met weinig materiaal de sport Kronum toch op een goede en uitdagende manier kan worden aangeboden.

Les 1: recht van aanval, vijf tegen vijf

Nadruk ligt op handbal, basketbal, voetbal, recht van aanval en keeperwissel. Deze les staat in het teken van kennismaking met de

sport. Je kunt diverse online filmpjes laten zien zodat de leerlingen een idee krijgen van de sport. Deze les start met het spelen van Kronum op één goal. Er wordt vijf tegen vijf gespeeld op een half veld met recht van aanval. De leerlingen dienen recht van aanval te halen op het midden van de zaal.

In de uitleg is het van belang om de rol van de keeper goed uit te leggen. Na elke score of balverlies dient er een keeperwissel plaats te vinden. Dit vinden leerlingen in de eerste fase van het spel erg lastig en hier dient in het begin de aandacht naar uit te gaan. Omdat de leerlingen vijf tegen vijf spelen wordt er elke keer een overtalsituatie gecreëerd in het veld. Er wordt dan vijf tegen vier met één keeper gespeeld. Een score in de goal is één punt waard. Een score door de hoepel (ring) is dubbele punten waard.

Fase 1

Vijf tegen vijf met keeperwissel. De leerlingen mogen alleen maar basketbal- en handbalvaardigheden gebruiken. Ik laat voetbal buiten wegen, omdat dit

Contact:

jeffrey.koops@live.nl

Leerlingen Christelijk Lyceum Zeist spelen 5-5 met rva op 1 goal

1

de complexiteit vergroot. De leerlingen mogen dribbelen en overspelen om tot score te komen. Second dribbel is niet van toepassing bij Kronum.

Fase 2

De leerlingen snappen de keeperwissel en de handbal- en basketbalvaardigheden worden op een juiste manier toegepast. In deze fase wordt er een halve cirkel buiten het goal gevormd. Gebruik kan worden gemaakt van de handbal- of basketbalcirkel. Het schieten met de hand moet hierbuiten plaatsvinden. Ook kun je tactische aanwijzingen geven en verdedigingstrategieën kunnen worden besproken.

Fase 3

In fase 3 kan er voor worden gekozen om een voetbalelement in te voegen. Bij het officiële spel mag overal worden gevoetbald en van alle afstanden worden gescoord. In deze variant kies ik ervoor om alleen binnen de handbal-/basketbalcirkel te schieten met de voet. De regel is dat de bal op de grond moet worden gelegd en er niet boven heuphoogte mag worden gescoord. Later kan ervoor worden gekozen om het schieten met de voet in het hele goal toe te staan om zo ook dubbele punten te scoren.

Met een klas van 30 leerlingen kunnen er vier groepen worden gemaakt. Er wordt gespeeld op twee halve velden. Er wordt drie maal doorgedraaid zodat alle teams tegen elkaar spelen.

Les 2: vaardigheidstraining, met twee goals, met drie goals

In deze les kun je beginnen met het oefenen van specifieke oefeningen gericht op het scoren en samenspelen tussen de leerlingen. Omdat er met Kronum gescoord kan worden met basketbal-, handbal- en voetbaltechnieken is het erg uitdagend om deze te combineren.

Optie 1: basketbaldribbel, rol, schot. De leerling start met dribbelen richting de goal en in de handbal/basketbal cirkel rolt hij/zij de bal op grond en schiet op de goal.

Optie 2: voetbaldribbel, kick up/pick up, basketbaldribbel, handbalschot. De leerling start met de bal aan de voet en drijft de bal naar de goal. Voor de cirkel pakt hij/zij de bal op met hand of voet en dribbelt verder

voordat hij/zij schiet op de handbalmanier.

Optie 3: voetbalkick, handbalpass, lay-up. Leerling 1 geeft een voetbalpass naar leerling 2 welke de bal op de handbalmanier terug gooit. Leerling 1 dient ondertussen door te lopen tot in de handbal-/basketbalcirkel en dunkt de bal in de goal op de basketbalmanier. De leerlingen gaan zelf keepen en draaien naar een aantal buurten door. Meerdere varianten zijn er te maken.

Na deze vaardigheids oefeningen worden er drie teams gemaakt. Er kan voor worden gekozen om het spel te spelen op twee of drie goals. De regels die worden ingevoerd hangen af van het niveau van de klas. Je kunt ervoor kiezen om alleen maar handbal en basketbal toe te staan en later een voetbalelement in te passen. Het is van belang dat de keeperswissel wordt benadrukt en dat vanuit een centrale cirkel in het veld recht van aanval wordt gehaald. Je kunt kiezen voor een halve handbal-/basketbalcirkel of deze buiten beschouwing laten en vanaf alle afstanden het scoren toestaan.

Les 3: toernooivorm met vier goals, tien tegen tien

Heb je de mogelijkheid tot het gebruik van vier goals, meerdere zalen naast elkaar of een grote sporthal, dan kun je in les 3 de officiële vorm van Kronum spelen. Je maakt een grote cirkel met vier goals aan de randen. In het midden maak je een kleine cirkel of legt je vier matjes neer welke dienst doen als recht van aanval vak. Het spel begint met twee spelers van elk team rondom de middencirkel. Eén speler stuitert de bal hard op de grond waarna de vier spelers strijden om de bal. Je kunt er een toernooivorm van maken en zelf de regels aanpassen waar nodig.

2

6 vwo van het Christelijk Lyceum Zeist 8-8 met 3 goals

3

Simpel vorm van Kronum goal

4

Game like vorm van een Kronum goal

Materiaal

Je kunt gebruik maken van diverse materialen voor het gebruik van goals en ballen. Zoals als aangegeven zijn voor het officiële spel speciale materialen ontwikkeld. Deze materialen zijn alleen in Amerika te verkrijgen en vrij prijzig. In tijden waarin ook de LO secties moeten bezuinigen kan er toch zeer gemakkelijk en zonder veel financiële impulsen worden genoten van Kronum. Voor het maken van de ringen in de goal kun je gebruik maken van hoepels welke je met een touwtje of lintje kunt vastzetten. Daarnaast zijn dopjes of pylonnen nodig om het veld af te zetten.

Bal

Je kunt gebruik maken van de officiële Kronumbal. Deze is binnenkort in Nederland te verkrijgen. Deze bal is speciaal gemaakt om mee te voetballen, handballen en basketballen. Een andere optie is om een volleybal leeg

te laten lopen zodat deze wat minder hard wordt. Hij dient zo te zijn dat de leerlingen de bal kunnen vasthouden, dribbelen en gooien. Deze variant werkt zeer goed. Je kunt ook gebruikmaken van diverse trefballen of zachte handballen.

Goal

Ook voor de goal kun je van heel simpel naar meer *game like* je eigen arrangement inrichten. In afbeelding 3 en 4 zie je drie voorbeelden van Kronum goals. Afbeelding 3 is een dikke mat met daarboven met kalk een vak gemaakt. Scoren de leerlingen in dit vak dan geldt dit als twee punten. Bijna elke sporthal en gymzaal heeft dikke matten ter beschikking. Op afbeelding 4 heb ik gebruikgemaakt van korfbalpalen, een touw en hoepels om de Kronum ringen boven de goal te krijgen. Je dient de hoepels aan de bovenkant en onderkant vast te maken, anders kunnen de hoepels gaan schuiven.

Papendal dagen 2013

Op de papendal dagen 2013 van de afdeling Gelre is de sport Kronum gespeeld op een groot kunstgrasveld. Er werden grote en kleine goals gebruikt. Daarin werden hoepels gehangen, vastgemaakt met lintjes. Er waren twee grote velden gemaakt, ieder op een helft van een voetbal veld. Dopjes en pylonnen zijn gebruikt om de lijnen van het veld uit te zetten. Op de site van de kvlo kun je foto's zien van deze activiteit. We speelden het officiële spel. De regels waren in het begin niet altijd duidelijk, maar na een paar rondjes werd dit steeds duidelijker. Op afbeelding ziet u een sfeerimpressie. Het mooie van dit spel is dat er allerlei aanpassingen te maken zijn om deze sport op elk niveau te kunnen aanbieden. Van heel simpel tot zeer complex.

Meer informatie

Voor vragen over het aanbieden van Kronum, de spelregels of het bestellen van een echte Kronum bal dan kun je contact opnemen met Jeffrey Koops.

De afbeeldingen 1, 2, zijn genomen op het Christelijk Lyceum Zeist / Jeffrey Koops Afbeeldingen 3 en 4 zijn ontleend van het internet

Afbeelding 5 is van de afdeling Gelre van de KVLO

Jeffrey Koops is docent physical education aan het Christelijk Lyceum Zeist school voor vmbo-t, havo, vwo en tweetalig atheneum en gymnasium daarnaast is hij zelfstandig onderwijskundige.

5

